

Før det mærkede kørte de hjemad, holdt først ved Hans Træskomands Hus og fik Løfte om, at den velkomne Datter næste Dag skulde tiltræde Pladsen hos Christiane Bov; kørte dernæst om ad Brugsforeningen, hvor Faderen skulde tale med Uddeleren, sagde han. Denne var heldigvis hjemme og villig til at gaa med ned i Butiken og levere Søren Bov noget Konfekt og andet Juleknaas samt en lille Gave til hans Kone og hvert af Børnene.

„Hvad har Du der, Far?“, raabte de to mindste i Kor, da de saa en stor Pose i hans ene Haand og en Pakke i den anden.

„Det er en Hemmelighed, bette Børn.“, svarede Faderen, helt lykkelig over at skulle berede dem alle en lille Glæde.

Efter Aftensmaden gik Søren Bov ud for at regte Kvæget, og da han atter kom ind, sagde han oprømt:

„Nu vilde jeg blot ønske, vi havde et Juletræ; for jeg er endda blevet i saadan et godt Humør i Dag; jeg kunde ligefrem godt danse om det.“

„Vi har et!“, udbød Svend næsten med tændende Blik.

„Har I?“, svarede Faderen, forfærdelig overrasket; „men saa kom frem med det da, sa skal Mor og jeg pynte det!“. Snært var Træet hentet ind i Dagligstuen og behængt med Knaallerer og ny Lys, og Haand i Haand fejrede nu den lille Familie en Jul saa herlig, som ingen Sinde før.

Længe laa Svend den Aften og kunde ikke falde i Søvn, saa betaget var han over det Under, der var sket i hans Hjem, og han græd en lille Smule, men stille, sønselig for, at hans Søskende skulde høre det, græd hede Taarer af Glæde og Lykke.

Ludvig Hammer.

Alt blir anderledes.

Julenovelle af Tom Olufsen.

S MED HØG i Lyngbjerg havde en Gang været en Kraftkar, netop saa bonstærk som en rigtig Smed skal være. I Miles Omkreds fandtes ikke hans Ligemand eller den Hest, han ikke kunde tumle. Og skulde der ved livligere Løjligheder slaas et Slag eller taget et godt Nap, var det kun helt rigtig, hvis Høgen var med.

Men alt blir anderledes, noget til det bedre, noget til det ringere.

I sin Ungdom funderede Høgen dog ikke meget over Livet eller Verdens Gang. Han svang sin Hammer, bed sin Skraa og bandede jævnt og afgørende, som det nu hører sig til ved den Bestilling. Han kunde ogsaa fortælle en god Historie, om Lejligheden bød sig, og var i det hele velanset og højt af Lyngbjergfolk.

Han var Byens Morgenmand, oppe før Fanden fik Sko paa, og det gnyede fra hans Ambolt til Solen gik i Bjerget. Trods sit lange Dagværk gennem Aarene, blev han dog ingen holden Mand. Han var ikke af dem, der sanker i Lade eller paa Kistebanden og gjorde sig forsvirgt heller ingen Bekymringer derom. Han og Ann Katrin havde til Dagen og Vejen og til at holde Dreng i Smedjen.

Der var forresten ingen i Lyngbjerg, der forstod, hvorfor Høgen havde giftet sig med Ann Katrin. Han var jo paa den Tid en rask Svend og saa rigtig godt ud. Hende derimod, var der ingen Stads ved. Penge havde hun ingen af, og særlig knøv til noget blev hun aldrig. Dertil kom, at hun var meget lidt proper, ikke fordi hun var lad, for hun var saamænd villig til alt, ogsaa til at svinge Forhammeren, om det bød sig. Hun havde blot ikke Øje for det skønne i Livet og gjorde sig heller ikke til med Ord for at beskykke sin Tilværelse. Hun var bare Høgens Kæreste og blev hans Kone, altsammen af et godt Hjerte.

Høgen selv havde dog studset, da han og Ann Katrin var gift. Egentlig ikke fordi det var hende, men snarere fordi det var sket uden Hets og Lejlighed til at smede, mens Jernet var varmt. Jo, han havde studset over den Ting, for det var saadan sket uden videre, ligesom Vinden kan puste lidt i et Træ.

Naa. Der var ikke noget at gøre ved den Ting. Høgen bød sig bare en frisk Skraa og svang sin Hammer. Han og Ann Katrin fik det saamænd ogsaa godt. Deres Samliv prægedes ikke af Opgrust af nogen Art. Livet var Dag ud og Dag ind. Var det Højtid, havde de ogsaa Sind til at feste. Og de følte ingen Bitterhed, hverfald i de unge Aar, fordi de ikke fik Børn.

De var bare et Par fredelige Folk, der ikke havde synderligt Udstaaende med nogen. De følte sig trygge i de smaa Stuer, hvis kalkede Vægges eneste Prydelser var nogle faa Skillingskilderier, et Ur og et Par Olietryk af Freiseren i Getsemane og paa Golgata.

I mange Aar gik alt jævnt og støt for Høgen og Ann Katrin, men saa kom der en ny Smed til Lyngbjerg. Han hed Samuel og var meget med paa det nymodens. Han havde svær Forstand paa Maskiner, og da han ogsaa havde Penge til en god Start og kunde indrette sit Værksted med alskens hurtigarbejdende Apparater og et Udhus med en lille Udstilling af moderne Landbrugsmateriel, begyndte Lyngbjergfolkene saa smaat at søge til ham.

Rundt i Gaardene blev Plejlene hængt paa Knaag. I Stedet kom Samuels Træskemaskiner til at dure. Og hvor Leerne før klang ved Høsttids, lød Staal-sangen efterhaanden fra Samuels moderne Kamhjul og Drev.

Høgen tog i Begyndelsen ingen Notits af Samuel og hans nymodens Stads. Folk blev nok kede af det. Maskinerne var dyre og tog Brødet af Munden paa Fattigfolk. Der blev flere og flere til at sidde i jordløse Huse. En stor Del af Byens Ungdom drog til den fjerne Kobstad og søgte Lykken der. Resten blev fordringsfulde i deres Arbejde paa Gaardene og havde det med at se paa Klokken.

Samuel, han er moderne, sagde, Høgen, men han gør os fattige og bringer Uro og Brødnid til Sagnet. Og hvad saa, er det mon nogen Kunst at arbejde med det meget Værktøj. Jeg mener, det er større Kunst at arbejde foruden!

Og de faa, der endnu holdt ved Høgen med Arbejde, gav ham ogsaa Ret paa en Maade. Men hvad kan det hjælpe med Kunsten, naar Folk har travlt.

For det var jo ogsaa blevet saadan, at Folk havde faaet travlt. Det kunde Høgen mindst forklare sig. Før kunde de dog arbejde i Ro og Mag, og nu havde de oven i Købet Maskinerne.

Som Tiden gik, havde Høgen ikke Arbejde nok til at holde Dreng. Samuel derimod havde hele to. Men Høgen var dog stadig oppe, før Fanden fik Sko paa. Ann Katrin maatte svinge Forhammeren. Det gik lidt sindigt for dem begge, men det gik dog. Aarene havde heller ikke været blide mod dem. Gigen sled. De var blevet runde i Ryggen, og — som Høgen godt kunde skæmte — lidt blise i Toppen.

Høgen havde ikke før tænkt over Livet og Verdens Gang. Han svang blot sin Hammer, bed sin Skraa og bandede sommeder jævnt og afgørende. Den Gang fandtes hans Ligemand ikke i Miles Omkreds. Men alt blir anderledes.

Var Ann Katrin end ændret af Ydre, var hun ellers saa mærkeligt den samme. Hun var ikke blevet mere proper, havde ingen Sans for det skønne og følte endnu mindre nogen Trang til at beskykke Tilværelsen med Ord. Hun var bare Høgens Kone af et godt Hjerte. De havde ingen Børn, og hun lod sig heller aldrig mærke med Savnet, naadan.

Der var bare en Juleaften, Høgen som sædvanligt læste en lille Historie for hende af den ny Almanak. Det var om en bette Dreng, der var født i et lille attigt Hjem og ikke var ønsket, men alligevel bragte saa meget med Lys og Glæde med sig.

— Aahja, sukkede Ann Katrin, da Høgen holdt inde.

Da følte Høgen, hvad hun tænkte saa, og han vidste ikke, hvad han skulde sige. Men han gjorde noget, han aldrig før havde gjort. Han rejste sig og strøg en ru Haand over hendes blise Hæse.

Han stod lidt og gik saa hen til Vinduet og saa ud: Sikke mange Stjerner. Hans Stemme var lidt grødet.

Ja, sagde hun og forstod ham.

Aahja. Høgen og hans Stjerner.

For han var med Tiden blevet lidt af en Filosof og læste i Bøger om Stjerner og mange mærkelige Ting og frømede, fjørne Egne. Livet var ikke længere Dag ud og Dag ind.

Dette nye delagtiggjorde Høgen ikke blot Ann Katrin i, men ogsaa de faa, der endnu holdt til i hans Smedje. Den Slags gør man dog ikke ustraffet i en By som Lyngbjerg, og var Høgen før kendt som en bonstærk Mand, blev han — og heri havde Samuel sin meget store Andel — kendt som en skot Tid-sæl, en Fantast, der gik i Barndom.

Hvem kunde ikke berette om Optri-net, da Sognefogdens Son Per Røn fik et Øg skøet. Høgen var netop saa vidt færdig, at han kun manglede at pudse Hovene efter med Raspen, da han pludselig rettede Ryggen og pegede op i Luften: Har du set den Sky der, Per?

— Hva, sagde Per og maabede mod Himlen.

— Ja, den der, fortsatte Høgen lunt, det kan Sateme godt være, den kommer lige fra Australien!

Per tog Øjnene godt til sig og begyndte desorienteret at kigge Øget ved Manken. Han holdt ikke af det ukendte. Det var nok de her Bøger, der gjorde Smed lidt taavele.

En Gang gik Høgen da helt over Gevind og blev Uvenner med Præsten, den nidkære Pastor Halstrup, der i vide Sogne var kendt under Navnet Tordenpræsten, hvis Prædikehold stod paa gløende Pæle. Pastor Halstrup holdt Vennemøde i »Bethel«, og en fremmed Missionær vilde tale om Australien. Australien det var blevet et Land, der for Høgen var omgivet med en viss Eventyrets Straaleglans, en behagelig Afvælsing fra Hverdagen. Han havde aldrig tidligere været i »Bethel«, men en Gang skal jo ogsaa være den første, og nu var Anledningen særlig.

Høgen fornærmede skam ikke nogen, saadan. Men det blev da et sært Tidspunkt, han valgte til sin Entree. Det var netop i det mærkelige, forventningsfulde Øjeblik, Forsamlingen havde hostet og rømmet ud for at istemme Aftens første Lovsang. Og Pastor Halstrup havede sig allerede højt paa Taal og lagde for med stærk Røst: Herre, jeg har handlet ilde.....

Da gled Døren op, og Høgen tren ind. Alles Øjne vendte sig mod ham, og mens Pastor Halstrup ene havede Røsten endnu højere, dromlede Høgen i jernbeslagne Træsko fulgt af tresindstve Par maabende Øjne op til forreste Bank, der stod tom — forbeholdt Pastoren.

Folk saa betuttede paa Høgen og glemte helt at synge, til Pastor Halstrup for Alvor skar i med sidste Vers: Ren af Synden du mig tvættede, sænk i Havets Dyb den ned.....

Da sang Venerne saa smaat med.

Pastor Halstrup skubbede sig ind paa anden overste Bank, hvor der maatte rykkes godt sammen for at give Plads. Høgen trøned lidt forundret i ensom Majestet lige under Talerstolen og hørte om Amen og Fadervor og Australe

Tegninger af Anton Hansen.

Han var Byens Morgenmand, oppe før Fanden fik Sko paa.

Han stod lidt og gik saa hen til Vinduet. Sikke mange Stjerner. Hans Stemme lød lidt grødet.

Mens Vilde, der blev kristnede.

Det blev den bedste Historie Smeden Samuel fik at fortælle længe. Aahja, Samuel vidste nok, hvad han gjorde.

Saa skete der noget, som sker og skal ske i denne underlige Verden.

Ann Katrin døde.

Det kom ganske bag paa Høgen. Han vidste, det skulde være saadan, men syntes, det nok kunde have blet lidt endnu. Der havde aldrig været saadan noget inderligere Forhold mellem ham og Ann Katrin. De var bare saadan vokset sammen i Aarens Slid.

Høgen fik sin Gang paa Kirkegaarden. Han gik gennem Præstehaven, som Folk gjorde, før Pastor Halstrup kom til By. Der var Respekt om denne Tordenpræst, men Høgens Ben var gamle og tunge og havde ondt ved den lange Vej nedtom Kirkebakken. Og saa gik han bare gennem Præstegaardsalléen og Haven og over Kirkediget. Han fornærmede jo ingen.

I de lange Sommeraftener hændte det, han satte sig paa en Harve udenfor Smedjen og røg sin Pipe. Og somme-tider saa han paa de gamle Rester af Plove og Harver og Hjulringe, der var stillet op mod Smedjens Langvæg. For hver Sommer skjultes de mere og mere af Græs og Nælder.

Men særlig ved Høsttids holdt han af at sidde her. Da var Stjernerhimen saa skøn. Den var som et Sprud af Funker fra en vældig Ambolt.

Ja, Ja. Tiden var blevet en anden.

Men Høgen var dog stadig Byens Morgenmand og klintede paa sin Ambolt, naar Sol stod op. Folk skulde vide, han var til endnu. Det var jo ikke meget, de Lyngbjergfolk nu havde at betroe ham: En Spand, der skulde lodes, en Hakke hvæsses, en Skovl skaffes. Skovlene var Høgen nu særlig god til. Han kendte Sognets Folk og vidste præcis den rigtige Vinkel til sin Mand, og om Skaffet skulde være Højre- eller Venstrehaands.

Ellers dromlede Høgen rundt i de smaa Stuer og saa paa Klokken og Skillingskilderierne, Freiseren i Getsemane og paa Golgata.

Det var en Juleaftensdag lige med Mørkningen. Høgen havde netop lavet et Havelaagebeslag med tilhørende gode svenske Søm til Pastor Halstrup. Og han var saamænd helt taknemlig mod Pastoren. Det faldt ham ikke ind, at han nu havde lukket sig selv ud af Præstegaardshaven og maatte gaa den trælse Vej om Kirkebakken. Saadan var Høgen ikke.

Han gik blot og rømmede op, gjorde lidt ryddeligt som i gamle Dage, før han og Ann Katrin skulde fejre Helgen. Han havde smidt et gammelt Hjul-næv paa Essen. Det flammede saa fest- ligt.

Han gik og tænkte paa Ann Katrin og paa en Juleaften, han saadan havde

strøget hende lidt over Haaret.....

Ude tændtes Stjernerne. Aahja, Høgen og hans Stjerner.

Saa svimlede det lidt for ham. Han greb for sig og fik fat i Ambolten. Den vaklede, og han syntes han gled ud i et stort, lyst Rum. Julens Stjerner for forbi ham som et Fog af Funker fra en vældig Ambolt.

Høgen blev fundet en Dag efter Jul. Han var kold og laa ovenpaa sin væltede Ambolt med Hænderne underne-den. Han havde ikke sunset at faa dem væk. De havde dog været hans Vaaben og Værge.

Tiden og Samuel havde gjort noget. Forsynet havde besværet Resten.

Tom Olufsen.

En Juleopfindelse.

Af Pippetup.

En Juleaftensdag gik jeg ind i en Fuglehandlerbutik i Pilestræde og anmodede om en personlig Samtale med Ejeren angaaende en vigtig Sag. Manden bad mig vente et Øjeblik, til han havde skiftet Flip og Diplomat, hvorefter han kom hen ved Disken.

Jeg har en Tante i Fredensborg, sagde jeg, som jeg plejer at besøge hver Juleaften. Denne Tante er forsvirgt en af de mange Tanter, jeg har, som ved et Lune af Naturen er spredt ud over Landet, idet mine Forældre hver havde 16 Søskende, som giftede sig tre, fire Gang, saaledes at naar der er Opløb paa Kulturnet, kan jeg altid regne med, at mindst Halvdelen bestaar af mine Tanter!

Fuglehandleren blev utaalmelig.

— Godt, men naar jeg altsaa kun besøger denne ene Tante i Fredensborg, er det, fordi jeg hvert Aar plejer at bringe hende Nyt fra Verden, men det skal være gammelt Nyt. Tante Frederike standse faktisk Bornholmeren under Kristian den Niendes Guldbrillup og har ikke siden sat den i Gang for at kunne bevare denne højsalige Stund —!

— Hvad kan jeg tjene Dem med? spurgte Fuglehandleren.

— Jo, ser De, Tante elsker Dyr, og saa havde jeg tænkt mig at forære hende en lille Fugl i Julegave, en, som kan adsprede hendes kongelige Guldbrillupstanker!

— Her har jeg en Kanariefugl, som Deres Tante sikkert vil synes om! sagde han.

— Kan den sige Pip? spurgte jeg. Godt vil De saa pakke den ind!

Stor var min Overraskelse, da han gav mig hele Buret med og ikke pakkede den ind i et Kræmmerhus. Men saaledes blev det Arrangement Aarsagen til en af de mest vidtløftige Opfindelser, som vakte stor Beundring i Fredensborg.

Der var to Timer til, at Toget gik, og som jeg nu vandrede rundt med Fugleburet, faldt den usædvanlige Tanke mig ind, at jeg kunde tilbringe en Timestid paa en lille Børnekafé. Det var et pænt, stille Sted med Sand paa Gulvet, hvorover der igen var strøet Ølkapsler, og jeg anbragte Fugleburet bag ved min Stol, idet jeg laggtog en stor sort Kat, som laa ved Kækkelovnen og viftede med Hælen.